

Ü l e v a a d e

- - - - -

Võistlus ... emakeeleoskuses?

Krista Kerge

Tallinna ülikooli üld- ja rakenduslingvistika dotsent

Emakeelepäeval antakse Eestis tavakohaselt autasusid kirjanikele, kelle teosed meie mõtteruumi aasta jooksul enim arendanud. Vahend, mille abil seda ruumi arendada, on meie emakeel, eesti keel. Ja just selsamal päeval jagatakse igal aastal autasusid ka õpilastele, kes on eesti emakeele oskuses parimad – võetakse kokku õppeaasta algusest väldanud emakeeleolümpiaad.

Tavapäraselt on emakeeleolümpiaadide korraldajaks olnud Tartu ülikool. Paari aasta eest tehti aga otsus, et eesti keelt õpetavad riigiülikoolid võiksid olümpiaadikorralduse suurt koormust jagada: ühel aastal toimub emakeelevõistlus Tartus, teisel Tallinnas. Koordineerija rollis on alaliselt TÜ teaduskool. 2008/09. õppeaastal korraldas võistlust esimest korda Tallinna ülikool – täpsemalt selle eesti keele ja kultuuri instituut. Tänavuse, **24. emakeeleolümpiaadi** teema oli „**Toimiv keel ja tekstimaailm**”. Olümpiaaditoimkonna ja žürii tööd juhtis TLÜ eesti keele professor Jüri Viikberg, praktilisemat korraldust aga siinkirjutaja koos Kristiina Rannega.

Olümpiaadiaasta teema kuulutatakse välja emakeelepäeval. Võistlus toimub kolmes vanuseastmes, eraldi VII–VIII, IX–X ja XI–XII klassidele, ning mitmes voorus. Koolivoorud on septembrist detsembrini ning teemakohased ülesanded on emakeeleõpetajate koostada. Piirkonnavor on tavakohaselt jaanuari lõpus ja sel on kaks vormi: *ülesandevooru* viivad läbi kohalikud aineseksioonid või EES osakonnad, ülesanded koostab koordineeriv ülikool. Kahes vanemas astmes võib

aga edasi pääseda ka *uurimuse* kaudu, mis saadetakse ülikooli žüriile. Olümpiaadi üleriigilisse lõppvoorust 13.–14. märtsil pääseb noorimatest ülesandevoorust kaudu 20 õpilast, kahest vanemast astmest aga võrdselt 15 parimat nii ülesandevoorust lahendajatest kui ka uurimustöö autoritest.

Parimatest parimad üle Eesti

Koolivoorude jaoks koostavad linna või maakonna ainesektsioonid mitmel pool ülesandeid koos. Nii tagatakse, et laste edasipääs on ühesugusel alusel. Siiski pole kohalikud edasipääsuvõimalused sarnased. Näiteks Tallinnas jätab tihe konkurentsiseisole sellest võimalusest ilma paljud noored, kel ehk eeldusi oleks; mõnes väiksemas paigas pääseb keskusesse võistlema poolteist korda enam noori. Teisalt tuleb just väiksemate keskuste suurt emakeelehuvi tervitada, sest seal on igal kultuurisündmustel märksa suurem kaal ja tähendus.

Tihe sõel tuleb ette niikuinii, sest kõik piirkonnavoru tööd saadetakse koordineerivasse ülikooli, kus võrreldakse kõigi selle voo parimate punktikaalu (eriti muidugi neid töid, kus punktisumma lähedane või võrdne, aga subjektiivselt hinnatavate osade aspektist ka muid). Uurimusi hindavad ainult ülikooli õppejõud.

Mõnegi maakonna parimad ei pääsenud piirkonna ülesandevoorust edasi, kuid kodus kuningas olla on esiteks ise suur au ja teiseks korvasid seda puudust samade maakondade uurimistööd. Nii sai eri teid pidi lõppvoorust seekord Tallinnast 21, Lääne-Virumaalt 13, Pärnumaalt koos Pärnuga 10, Harjumaalt 6, Tartumaalt ja Tartust kokku 6 ning Viljandimaalt koos Viljandi endaga samuti 6 õpilast; Saaremaalt sai edasi 5, Hiiumaalt 4, Ida-Virumaalt 3, Jõgevamaalt ja Raplamaalt 2 õpilast; ühe õpilasega olid esindatud Järvamaa ja Võrumaa. Välja valitud 80-st jäi haiguste tõttu lõppvoorust kõrvale kolm last (igast vanuseastmest üks).

Kõik lõppvoorust pääsenud on Eesti parimad – aitäh noortele ja õpetajatele! Parimatest parimad lõppvoorust tulemuste järgi leiata tabelist 1. Kõigi vanuseastmete võitjad said kirjastuse Avita stipendiumi (3000 kr). Iga astme kolm parimat said TLÜ stipendiumi (2000, 1500 ja 1000 kr), 4.–6. koha pälvinutel on võimalus kinkekaardiga ise osta 500 kr eest raamatuid. Vanima astme viiele parimale on igas suunas konkurentsita lahti Tartu ülikooli ukсед, Tallinna ülikool kaalub niisama

avarate võimaluste loomist (eeliseid vastuvõtul on 1.–5. kohale tulnutel ka praegu). Nii parimaid õpilasi kui ka nende õpetajaid pidasid hinnaliste raamatutega mees TEA, TLÜ Kirjastus, EKSA, Emakeele Selts ja Akadeemiake. Nende väljaandeid said valida ka kõik teised lõppvoorus osalenud. Olümpiaadi tervikuna rahastas HTM. Aitäh kõigile toetajatele!

Tabel 1. Paremus kõigis vanuseastmetes

KOHT	NIMI	KOOL	KL	ÕPETAJA
1.	Malle Poola	Veeriku põhikool	8.	Riin Raadla
1.	Liisa-Helena Lumberg	Tallinna 21. kool	10.	Seoriin Jõgise
1.	Rosina Savisaar	Vanalinna Hariduskolleegium	12.	Priit Kruus
2.	Mariliis Räis	Osula põhikool	8.	Merili Küppar
2.	Gert Siniloo	Pärnu Ülejõe gümnaasium	10.	Mari Raidmets
2.	Mirjam Parve	Vanalinna Hariduskolleegium	11.	Krista Nõmmik
3.	Kadri Eek	Tallinna inglise kolledž	7.	Merle Kaldjärv
3.	Kärt Lindlo	Kunda ühisgümnaasium	10.	Tiina Vanatoa
3.	Dage Särg	Miina Härma gümnaasium	12.	Ivika Hein
4.	Kairi Janson	Tootsi põhikool	7.	Reet Pulk
4.-5.	Johanna Salu	Tallinna inglise kolledž	10.	Virve Maasik
4.-5.	Anneli Sandre	Kiili gümnaasium	10.	Tiina Arumeel
4.	Marian Heinat	Saaremaa ühisgümnaasium	12.	Rita Ilves
5.	Katrin Kullo	Tallinna Mustamäe gümnaasium	8.	Kaire Pihelgas
5.	Kärt Kanger	Tallinna inglise kolledž	12.	Merle Kaldjärv
6.	Liisi Sünd	Kohtla-Järve Järve gümnaasium	8.	Mai Teetlok
6.	Anna Grete Paalberg	Tallinna 21. kool	9.	Külliki Kaju

6.	Taavi Toomasson	Miina Härma gümnaasium	11.	Reet Volmer
7.-8.	Nele Kiiüts	Pärnu vanalinna põhikool	8.	Eve Hirvela
7.-8.	Eliisa Ülevain	Tallinna 21. kool	7.	Sanne Haab
7.	Kerli Puusepp	Loo kool	10.	Ebe Talpsepp
7.	Laura Uustulnd	Saaremaa ühis- gümnaasium	12.	Mia Rand
8.	Karl Erik Esko	Viimsi kool	10.	Kirsi Rannaste, Ülle Pinnonen
8.	Kati Pino	Tallinna reaalkool	11.	Mirja Särg
9.	Johanna Maarja Tiik	Miina Härma gümnaasium	8.	Ivika Hein
9.	Liisa Otstak	Kärdla ühis- gümnaasium	10.	Ellen Epner
9.	Liina Klammer	Rakvere era- gümnaasium	12.	Tiina Ervald
10.–11.	Heleri All	Tootsi põhikool	7.	Reet Pulk
10.–11.	Minna Kilumets	Gustav Adolphi gümnaasium	8.	Ülle Salumäe
10	Ott Matiisen	Kose gümnaasium	10.	Ene Hiitamm
10.	Merle Must	Nõo reaal- gümnaasium	11.	Heily Soosaar

Lisaks otsustas TLÜ žürii auhinnata piirkonnavooru parimaid **uurimis-
töid**. Tulemused olid järgmised.

11.–12. klass

1.	Kertu Ausing	Kadrioru saksa gümnaasium	12. kl	õp Elle Veigel
2.	Kaisa Rahuoja	Tallinna 32. keskkool	12. kl	õp Eha Aare
3.	Katre Tamm	Tamsalu gümnaasium	11. kl	õp Mare Viks, Aime Tops

9.–10. klass

1.	Kristiine Kukk	Tallinna ühisgümnaasium	10. kl	õp Aili Tarvo
2.	Greta Raidma	Tallinna inglise kolledž	9. kl	õp Merle Kaldjärv
3.	Kertti Merimaa	Sindi gümnaasium	9. kl	õp Kersti Jürgenson

Parimad andmekogud (9.–12. klass)

Marili Vosmi	Gustav Adolfi gümnaasium	10. kl	õp Ülle Salumäe
Kadri Käver	Tallinna reaalkool	11. kl	õp Mirja Särg

Ergutusauhinnad (9.–12. klass)

Kea Mei	Haljala gümnaasium	9. kl	õp Külli Heinla
Elina Einholm	Haljala gümnaasium	9. kl	õp Külli Heinla
Kaili Olgo	Jõgeva ühisgümnaasium	10. kl	õp Helge Mari- puu
Kati Pino	Tallinna reaalkool	11. kl	õp Mirja Särg
Rachel Juudas	Viljandi maagümnaasium	11. kl	õp Aili Kiin
Helen Hoolma	Pärnu ühisgümnaasium	11. kl	õp Elga Raadik
Kadri Aruoja	Tallinna Väike-Õismäe gümnaasium	12. kl	õp Liina Lut- sepp
Laura Uustulnd	Saaremaa ühis- gümnaasium	12. kl	õp Mia Rand
Eha Mäesalu	Viljandi C. R. Jakobsoni nim gümnaasium	12. kl	õp Erika Rummel

Eraldi tõsteti esile Kadrina keskkooli VIII klassi õpilaste vabatahtlikke uurimusi (autorid Anni Tedremaa, Annika Paavel, Indra Andronova, Keith Lemendik ja Kertu Roonet; õp Merike Lillemägi). Need osutusid väga headeks, kuid ei saanud reeglite järgi vanemates astmetes võistelda. Veel tuleb nimetada, et põnevaid uurimusi oli ka nende hulgas, kes auhinda ei saanud – keda vedas alt napp teoreetiline alus, keda tulemuste vähene üldistusaste, keda viitamise vead, keda ... juhendamise puudulikkus (viimast kohtas siiski vaid paari töö juures).

Toimiv keel ja tekstimaailm ülesannete taga

Artikkel ei ole nii pikk tekst, et lubaks analüüsida piirkonna- ja lõppvooru kõiki ülesandeid. Allpool vaadatakse lühidalt, missuguseid teadmisi ja oskusi eeldati ja mis laadi tekstide põhjal töötati. Kommenteeritud on pigem seda, mis raskusi teeb.

Piirkonnavor

Kõigis vanuseastmetes toetusid ülesanded aja- ja ilukirjandustekstidele, noorimatel sealhulgas luuletus. Vanematel astmetel lisandus veebitekste (reklaam, kommentaarid) ja esseistikat, tabeleid ja jooniseid. Noorimatel olid alustekstid ja ülesanded järjestikku koos, vanematel astmetel esitati tekstipakk eraldi. Mõlemal oli iga teksti kohta nii teksti- ja keeleteadmiste ülesandeid kui ka lühemaid kirjutisi. Et sellele vooru ülesanded leiab Google'i otsinguga mitme maakonna kodulehtedelt, ei peatuta neil siin pikemalt. Kriitikat pälvisid erinevad asjad. Keegi näiteks pahandas selle üle, et tekstivalikus oli „jubedate lohisevate lausetega Tammsaare”, teine riidles, et noortekeskond Poogen pole mingi koht, kust ilukirjandustekste valida. Õnnetuseks kõigile oli vanimate ühes ülesandes eksitav trükiviga – *tekst 2* selmet *tekst 3* –, mis osutas, kui vajalik oleks ülesannete koostajatele piirkonnavoru korraldaja mobiilkontakt (ise võttis ühendust vaid osa maakondi). Üks kriitika põhjusi oli asjaolu, et XI–XII klassi ühe ploki meediatekstid sobinuks oma keskkonnahoiu läbiva teemaga (alternatiivsed energiaallikad) paremini muu aine olümpiaadile. Siiski, neile toetatud ülesanded kontrollisid oskust seostada lugeja ja kirjutajana tüübilt seotud ja sidumata tekste ning vastakaid seisukohti ja eri pooli toetavaid faktiandmeid, teha mitme teksti põhjal üldistusi ja toetada oma vastused kindlal eesmärgil kord detailidele, kord tervikule. Väga raske oluks leida selleks sobivaid ilukirjandustekste (mida töös tuli samuti kasutada).

Vanima astme tööde parandamise juures oli ka huvitavaid vaidlusi. Näiteks paluti õpilastel eristada arvamusoos fakte ja arvamusi, kuid paaril parandaval komisjonil oli tähelepanuta jäänud ülesande täiendlause (fakte ja arvamusi, *millega autor oma seisukohta põhjendab*) ning nii saadi fakte tekstist kokku eeldatust hoopis enam. Parandajate tagasiside andis aga koostajate rühmale väga suure kogemuse mõistmaks, kui lai on tekstide – just ülesannete kui tekstide – tõlgendusruum. Kogemusest õpime kõik: õpetajad julgemini aktsepteerima tõlgendusi, mida koostajad pole ette näinud, ja koostajad enam ette nägema eri eelteadmistele, hoiakutele ja mõtteviisidele toetatud tõlgendusi. Just piirkonnavoru ühtlaseks parandamiseks on see vajalik, sest paaris kohas polnud õigeks loetud midagi, mida võti ette ei näinud. Lisaks andis noorima astme piirkonnavoru kogemuse, et võistlustöö ei tohi olla lihtne – esimese kümme konna edasipääseja leidmine läks sujuvalt, kuid siis tekkis juba liiga tihe rebimine ning teatud piirist alates oli üle

Eesti võrdse arvu punkte kogunud vist neliteist õpilast. Kõige õnnestunud ja testina piisava eristusjõuga tundus kokkuvõttes selle vooru X–XI klassi töö.

Uurimused, mis piirkonnavooru osana TLÜ-sse saabusid, pakuvad ehk enim huvi, kuid see on terve omaette artikli teema. Koos tööde analüüsiga vajab ka uurimustöö kirjutamine veel mitmel pool ning olenemata Tartu-kolleegide värskest ja kõigile kätte juhatatud käsiraamatust ja meie enda vägagi detailsest juhendist¹ põhjalikku käsitelu, mis jõuab ehk Oma Keele järgmisesse numbrisse.

Lõppvoor

Olümpiaadi lõppvõistlus toimus 2009. aastal kahes osas. Peatun sellel pikemalt, sest toimikond on otsustanud töid mitte avalikustada. Tutvustame ülesandeid lähiajal õpetajatele infopäevade raames ja valikuliselt, sest nende koostamine oli väga mahukas vabatahtlik töö – jäägu autoritele õigus ülesannete olümpiaadijärgse kasutamise üle ise otsustada.

Nn keelepool testis kõigepealt Karl Martin Sinijärve arvamustöö põhjal kõigil astmetel peamiselt keeleteadmisi. Noorimas astmes oli Sinijärve vahendatud ning otsiti vahenduse ja autorihääle suhte mõistmist (mis osutus pähkliks), vanamoelisi sõnu, võrdlusi, piltlikke väljendeid, võõrsõnu ja nende tähendusi, loovalt moodustatud sõnu ja nende kontekstitähendust ning tekstis vahendatud pealkirju (mida kõike osati suhteliselt ebaühtlaselt, kuid sugugi mitte halvasti, maksimumpunkte saadi iga küsimuse juures). Vanemates astmetes kontrolliti loovalt moodustatud juhukeelendite tähenduse mõistmist kontekstis; argikeelendite, tuletiste, liitsõnade, arhaisemide, metafoorsuse tundmist ning vihjete (tsitaatide ja parafraside) leidmist. Oma lugemuse põhjal tuli määrata vihjete allikat. Muuseas osutas see ülesanne, et noored märkavad intertekstuaalseid seoseid koostajatest paremini. Noorimas astmes lisandus kindla sõnaliigi muutevormide leidmine. Keeleteadmised osutusid keskmiselt üsna heaks, kuid siin seal on tunda, et mõnel pool ei pälvi tähelepanu sõnamoodustus oma viiside ja loovate võimalustega, teisel jälle sõnavara stiiliväärtus või piltlik sõnakasutus. Noorimatele oli kõvaks pähkliks otsida tegusõna

¹ Vt Artma, Irene; Kadri Sõrmus; Maigi Vija. Uurimistöö kirjutajale. Tartu: Atlex 2008; „24. emakeeleolümpiaad „Toimiv emakeel ja tekstimaailm”: Uurimine, materjal ja teemad”. <http://www.teaduskool.ut.ee/2444>.

Professor Jüri Viikberg koos olümpiaadile saabunutega

käändelisi vorme, tuletatud sõnu, teonimesid. Maksimumpunkte sealt ei kogutudki (kuid ka küsimuse kaal polnud suur). Vanematel tundus enim raskusi olevat argikeele määratlemisega. Selle alla paigutati palju niisugust, mis on (ilu)kirjanduslik, kuid kindlasti mitte kõnekeel kui veidi madalam stiilikiht. See mõne jaoks raske ülesandeke mõjutas tulemust küll vaid 1–2 punkti jagu.

Ploki lõpetas kirjutis: noorimail tuli avaldada arvamust teksti kesksel teemal ja seda ka põhjendada (kokku umbes 10–12 lauset). IX–XII klassilt küsiti, mis on nende arvates loetud artikli eesmärk ja paluti võimalikult tekstile toetudes põhjendada, kas kirjutis täidab selle. Nooremad erinesid individuaalses kirjutamisosavuses. Vanemate astmete kirjutiste juures torkas taas silma ülesande lugemise raskus. Oma arvamuse asemel teksti kohta pakkusid pooled vastuseks teksti autori arvamust teema kohta ning autori põhjenduste tunnustamise või kummutamise asemel (tekstile toetumine) pakuti oma arvamust teema kohta. Mulje jäi, et artiklit võeti liiga sageli kui lühikirjandi teemat või teemaajendit, pööramata tähelepanu püstitatud ülesandele.

Eeltoodu kõrval oli kahes vanemas astmes plokk käibivale õigekeelsussõnaraamatule toetatud ülesandeid, nagu hinnangutähenduse leidmine lausetes, sõnade soovitustele ja vastetele toetatud asendused, tähenduse ja sünonüümide leidmine, lause sobiva kasutuskonteksti määramine keelendite järgi, aga ka ÕS-i näitele toetatud vormimoodustus (lausekontekstis) ja lausete täiendamine nõutud liikmetega. ÕS-i valdasid õpilased väga hästi – kes kaotas punkte siit, kes sealt, ikka jäi parimate ja halvimate vastuste summa erinema vaid 2–4 punkti võrra. Lauseliikmete (nt põhjussõnade, omastavalise ja omadussõnalise täiendi) lisamisega oli probleeme enam.

Samas osas testiti õigekirjaoskust. Kõigil astmetel tuli moodustada lihtsamaid või raskemaid nimetuletisi, sh võõrnimetuletisi. Noorimad pole seda veel õppinud, kuid maksimumpunkte siiski saadi. Vanemate töödes oli näha, et asjakohast kirjareeglit mõnes koolis ei õpita. VII–VIII klass asendas veel lausetes eesti sõnu-fraase võõrsõnadega ja parandas lühikeses loos algustähe-õigekirja. Vanematel astmetel tuli taastada ühe autentse raamatuarvustuse kõik kirjavahemärgid. Muuhulgas leidis kinnitust, et meessugu ei ole teiste teksti kallal nikerdaja – kellelgi poistest olid oma vastuste kirjavahemärgid 100% paigas, aga teise teksti ei õnnestunud tal neid panna pooligi. Nähtavasti tuleb korrektoori-ülesandeid soolise võrdsuse põhimõttel vältida igasugustes ametlikes testides, sealhulgas eriti tulevasel võimalikul eesti keele riigieksamil.

Nn tekstipool erines VII–VIII klassidel oluliselt vanemate omast ja IX–XII klassidel omavahel ainult ülesannete poolest. Kõigi vanuserühmade tekste sidus otsesemalt või kaudsemalt raudtee teema. Noorimate tekstipakk sisaldas üheksal leheküljel 22 teksti või terviklikku tekstikatket, teiste oma kümnel leheküljel oli neid 27. Oli kõike – ühelauselise mõistatusest, kolmeosalisest rongitordi retseptist jms kuni vana kirjakeele näiteni, kõrvale ei jäänud ka luuletus või sõiduplaan.

Kõigi astmete töös tuli tekstiliikide liiasesse loendisse (memuaarid, taotlus, muinasjutt, toiduretsept, seletuskiri jne) märkida seda liiki teksti number, seejärel oletada selle kasutusviisi ja -konteksti (suuline või kirjalik, ametlik või mitte, ajaviiteline, ilukirjanduslik jne). Teksti liike ja tüüpe üldiselt tuntakse, kuid küsimuste eristusjõud paistis samuti hea. Edasi tuli vastata kindlat teksti puudutavatele küsimustele, teisedada mõne tekstikatke või keelendi stiili või tuua välja selle erijooni, panna pealkirju, leida lauseliikmeid, vanematel ka määrata autorit ja adressaati, avada lühendeid ja seletada metamärke (kursiiv, ÕS-i

rõhupunktid), seostada tekste mingi vaevu tabatava ühisjoone alusel (nt etteheited valitsusele väga erinevates tekstides).

XI–XII klassi ülesandeplokis lisandus veel üks tekst eraldi ülesannetega tekstianalüüsi valdkonnast – vastamine nõudis nii iga ülesande kui ka teksti tähelepanelikku lugemist.

Kahe vanema astme töö lõpetas taas kirjutis. IX–X klassil tuli veenda paadunud autofänne rongiliikluse eelistes bussi- ja autoliikluse ees. Sama ülesande said vanima astme õpilased ühe valikuna – selle asemel võis pikema detailirikka loo põhjal kirjutada uudisnupukese koolilehte. Osalejate enamik eelistas autojuhtide veenmist. Just see eriline kirjutisülesanne eristas osalejaid tugevasti. Hindasime kirjutiste terviku kõrval nii vastaste veenmiseks valitud stiili kui ka argumentide mitmekülgsust ja harva sai keegi punkte mõlema tahu eest: kirjandikese neutraalses stiilis ei veena ilmselt kedagi ja argistest odavuse-mugavuse argumentidest ei piisanud hindajate veenmiseks. Reaalne punktisumma kõikus siin paarist ühest ja mõnest kolmest-neljast maksimaalse kümneni, mida samuti oli vaid paar. Suhteliselt palju oli 5–7 punkti saanud kirjutisi. Olgu öeldud, et olümpiaadi parimad ei pruukinud kõik kirjutise eest kuigi palju punkte saada, mis omakorda tähendab, et muud tekstiülesanded olid neile juba üsna suure edumaa andnud.

Ees on meediateemaline olümpiaadiaasta Tartu ülikooli eestvõttel

24. emakeeleolümpiaad on lõppenud.

Nn keelepools (90 minutit) hindasid õpilased liiga tihedaks, aega tundus jutu järgi nappivat kõigil. Osast kogutud punktide arv võis erineda isegi 35–40 võrra. Nn tekstipool (135 minutit) osutus olenemata tekstide suurest hulgast suhteliselt lõdvaks ja lihtsamaks. Vanemates vanuserühmades lõpetasid kõik pärastlõunal enne ette nähtud aega ja noorimatest kasutas aja täielikult ära ainult üks laps. Punktisumma käärid jäävad selles pooles u 30 piiresse. Samas hakkab silma, et kumma tahes osa järgi osalejate koondtulemusi sortida, püsib pingerida üldjoontes võrdlemisi sarnane: nooremate esikuuik ja vanemate esikümme püsib, keskmised jäävad keskele ja vähima punktiarvuga õpilased tabeli lõpuossa. Sellise kolme tingliku paremusrühma seeski erineb järjestus keele- ja tekstipoolle alusel vaid osati.

Niisugune tulemus räägib ainult head meie õpetamistavade kohta – parimad õpetajad ei tähtsusta riigi ainekava üht või teist poolust, vaid

õpetavad keelt tekstide jaoks ja tekste nii, et õigekeelsus ja keelestiil on tekstiõpetuse proportsionaalne osa.

Kuid olümpiaadil oli muudki kui mõttetööd. Piduliku õhtusöögi ajal said noored võimaluse tutvuda omavahel ning kuulasid meie vilistlastest ja õppejõududest kirjanike Jaanus Vaiksoo, Wimbergi ja Toomas Liivi loomingut. Kirjanike kohalolu tegi väga väsinud õpilastega imet. Muusikat tegi oma kandlel TLÜ vilistlane Veronika Kivisilla, kes on paljudele osalejatele tuntud hoopis õpikuautorina. Küllap oli kosutav ka uni mõnuses hotellitoas, kuhu selles vanuses samuti kaugel kõik noored ei satu.

Keelepäeva alustasime Kumus, kus vilunud giidid tutvustasid maja ja mitme suurepärase näituse tuuma. Järgnes pidulik lõpetamine, kus oli kohal ka palju õpetajaid – aga kahjuks mitte nii palju, kui oleksime lootnud. Laste töö ja pingutus kandis vilja. Aitäh noortele pingutamast meie kauni keele nimel! Kuid parimgi õpilane ei orienteeru aines, kui õpetaja ta juhtumisi pea jagu lühemaks teeb. Just õpetajaid oleksime tahtnud eriliselt tänada. Tehkem siis seda nüüd!

Suur tänu ka kõigile teistele – HTM keeleosakonnale tema toetuse eest, TÜ teaduskoolile abi, õpetuste ja koordineerimise eest, piirkonna-vooru korraldajatele ja parandajatele maakonnakeskustes ja koolides, TLÜ vilistlastele, kes noortele vaimukostust pakkusid, Kumu inimestele, kes meid ülimalahkuse ja tarkusega vastu võtsid, TLÜ kohvikutele, kes õpilasi kaks päeva mitu korda lausa hellitasid, kirjastustele, kes osalejaid ja juhendajaid väga heade raamatutega mees pidasid, oma maja kolleegidele, kelle lisatöö oli väga suur, ja Tartu kolleegidele, kelle õpetussõnad osutusid väga oluliseks.

Emakeelepäeval kuulutas Kersti Lepajõe Tartu ülikoolist välja ka uue olümpiaadiaasta teema. Seekord on aasta teema meid iga päeva ümbritsev, mõjutav ja kujundav meedia oma heaga ja vigadega. Jõudu siis kõigile alanud uueks olümpiaadiaastaks ja kivi kotti abiturientidele algaval ülikooliteel.